

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Węgry) w dniu 3 stycznia 2017 r. – Sporting Odds Limited/Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Irányítása

(Sprawa C-3/17)

(2017/C 112/25)

Język postępowania: węgierski

Sąd odsyłający

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság

Strony w postępowaniu głównym

Strona skarżąca: Sporting Odds Limited

Strona pozwana: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Irányítása

Pytania prejudycjalne

- 1) Czy art. 56 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (zwanego dalej „TFUE”), zakaz dyskryminacji i wymóg, by ograniczanie działalności w dziedzinie gier hazardowych przez państwa członkowskie odbywało się w sposób spójny i systematyczny — który to cel prawny państwo członkowskie uzasadnia głównie powołując się na walkę z uzależnieniem od hazardu oraz ochronę konsumentów — należy interpretować w ten sposób, że monopol państwa w dziedzinie zakładów sportowych i zakładów na wyścigi konne, przez Internet i poza nim, jest niezgodny z wymienionymi normami, jeżeli poza tym w danym państwie członkowskim, od czasu przeprowadzonej przez nie reorganizacji rynku, prywatni usługodawcy mogą urządzać w kasynach działających fizycznie na podstawie koncesji inne gry hazardowe (gry hazardowe typowe dla kasyn, gry karciane, gry na automatach, typowe dla kasyn gry hazardowe przez Internet, gry karciane przez Internet), przez Internet i poza nim, które również wiążą się ze znacznym stopniem ryzyka uzależnienia?
- 2) Czy art. 56 TFUE, zakaz dyskryminacji i wymóg, by ograniczanie działalności w dziedzinie gier hazardowych przez państwa członkowskie odbywało się w sposób spójny i systematyczny należy interpretować w ten sposób, że zachodzi naruszenie tego artykułu traktatu, a wymóg nie jest spełniony, jeżeli zostanie ustalone, że reorganizacja struktury rynku, uzasadniana walką z uzależnieniem od hazardu i prawnym celem ochrony konsumentów, przynosi taki skutek lub urzeczywistnia się w taki sposób, że od chwili przeprowadzenia przez to państwo członkowskie reorganizacji rynku następuje stały wzrost liczby kasyn, rocznego podatku od gier hazardowych w kasynach, krajowych prognoz budżetowych dotyczących wpływów z opłat koncesyjnych kasyn, ilości żetonów kupowanych przez graczy oraz ilości pieniędzy potrzebnej do zagrania na automatach?
- 3) Czy art. 56 TFUE, zakaz dyskryminacji i wymóg, by ograniczanie działalności w dziedzinie gier hazardowych przez państwa członkowskie odbywało się w sposób spójny i systematyczny należy interpretować w ten sposób, że zachodzi naruszenie tego artykułu traktatu, a wymóg nie jest spełniony, jeżeli zostanie ustalone, że wprowadzenie monopolu państwa i zezwoleń na urządzenie gier hazardowych przez prywatnych usługodawców, uzasadniane głównie walką z uzależnieniem od hazardu i prawnym celem ochrony konsumentów, mają poza tym spełniać cel polityki gospodarczej, polegający na uzyskaniu większych wpływów netto z gier i wygenerowaniu wpływów z rynku kasyn na wyjątkowo wysokim poziomie w jak najkrótszym czasie, w celu sfinansowania innych wydatków budżetowych i państwowych usług publicznych?
- 4) Czy art. 56 TFUE, zakaz dyskryminacji i wymóg, by ograniczanie działalności w dziedzinie gier hazardowych przez państwa członkowskie odbywało się w sposób spójny i systematyczny należy interpretować w ten sposób, że zachodzi naruszenie tego artykułu traktatu, wymóg nie jest spełniony, a także ma miejsce nieuzasadnione różnicowanie usługodawców, jeżeli zostanie ustalone, że państwo członkowskie, powołując się na ten sam wzgląd porządku publicznego, zastrzega na rzecz monopolu państwa określone usługi w dziedzinie gier hazardowych przez Internet, podczas gdy udziela dostępu do innych usług w dziedzinie gier hazardowych, przyznając coraz większą liczbę koncesji?

- 5) Czy art. 56 TFUE i zakaz dyskryminacji należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie temu, by jedynie usługodawcy posiadający kasyna działające fizycznie (na podstawie koncesji) na terytorium Węgier mogli uzyskać zezwolenie na oferowanie gier hazardowych przez Internet, przez co usługodawcy, którzy nie posiadają kasyna działającego fizycznie na terytorium Węgier (w tym usługodawcy posiadający kasyno działające fizycznie w innym państwie członkowskim) nie mogą dostać zezwolenia na oferowanie gier hazardowych przez Internet?
- 6) Czy art. 56 TFUE i zakaz dyskryminacji należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie temu, by państwo członkowskie, w drodze ewentualnego przetargu na przyznanie koncesji na działające fizycznie kasyna oraz możliwości złożenia, w charakterze operatora gier hazardowych o udowodnionej wiarygodności, oferty [umowy] w celu uzyskania koncesji na działające fizycznie kasyno, zapewniało teoretyczną możliwość uzyskania przez dowolnego spełniającego prawne wymogi usługodawcę — nawet mającego siedzibę w innym państwie członkowskim — koncesji na prowadzenie działającego fizycznie kasyna, a po jej uzyskaniu, zezwolenia na prowadzenie kasyna przez Internet, podczas gdy w rzeczywistości to państwo członkowskie nie organizuje żadnego publicznego i przejrzystego przetargu na przyznanie tych koncesji, a usługodawca też nie ma w praktyce możliwości złożenia oferty [umowy], a mimo to organy państwa członkowskiego twierdzą, że usługodawca działał niezgodnie z prawem, gdyż świadczył usługę bez zezwolenia, i wymierzają mu karę administracyjną?
- 7) Czy art. 56 TFUE, zakaz dyskryminacji i wymóg, by procedura udzielania zezwoleń była przejrzysta, obiektywna i publiczna należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie temu, by państwo członkowskie ustanawiało system przyznawania koncesji na określone usługi w dziedzinie gier hazardowych, gdy jednocześnie organ rozstrzygający w przedmiocie tych koncesji może również, zamiast zorganizować przetarg na przyznanie koncesji, zawierać umowy koncesyjne z określonymi osobami określanymi jako operatorzy gier hazardowych o udowodnionej wiarygodności, zamiast dać wszystkim usługodawcom, poprzez zorganizowanie jednolitego przetargu, możliwość udziału w przetargu na jednakowych zasadach?
- 8) Jeżeli odpowiedź na pytanie siódme jest przecząca i możliwe jest prowadzenie większej liczby postępowań w danym państwie członkowskim w celu uzyskania tej samej koncesji: czy państwo członkowskie powinno zapewnić na podstawie art. 56 TFUE równowagę tych postępowań do celów skuteczności (effet utile) przepisów Unii dotyczących swobód podstawowych, biorąc pod uwagę wymóg, by postępowanie w sprawie zezwolenia było przejrzyste, obiektywne i publiczne oraz wymóg równego traktowania?
- 9) Czy na odpowiedź, jakiej należy udzielić na pytania od szóstego do ósmego, ma wpływ okoliczność, że ani w jednym ani w drugim przypadku nie ma zapewnionej kontroli sądowej lub innego skutecznego środka odwoławczego od decyzji o przyznaniu koncesji?
- 10) Czy art. 56 TFUE, klauzula lojalnej współpracy z art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (zwanego dalej „TUE”) oraz autonomia instytucjonalna i proceduralna państw członkowskich, w związku z art. 47 i 48 Karty praw podstawowych (zwanego dalej „Kartą”), a także prawem do dysponowania skutecznymi mechanizmami kontroli sądowej i prawem do obrony, zapisanymi w tych postanowieniach, należy interpretować w ten sposób, że badając wymogi prawa Unii wynikające z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości, a także niezbędny i proporcjonalny charakter ograniczenia przyjętego przez dane państwo członkowskie, rozpoznający spór sąd krajowy może zarządzić i zastosować z urzędu badanie i przeprowadzenie dowodów, nawet jeśli przepisy procesowe państwa członkowskiego nie przewidują takiego uprawnienia?
- 11) Czy art. 56 TFUE w związku z art. 47 i 48 Karty oraz prawem do dysponowania skutecznymi mechanizmami kontroli sądowej i prawem do obrony, zapisanymi w tych postanowieniach, należy interpretować w ten sposób, że badając wynikające z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości wymogi prawa Unii, a także niezbędny i proporcjonalny charakter ograniczenia przyjętego przez dane państwo członkowskie, rozpoznający spór sąd krajowy nie może uznać, że ciężar dowodu ciąży na objętych ograniczeniem usługodawcach, a to państwo członkowskie — a konkretnie organ państwowy wydający zaskarżoną w sporze decyzję — powinno uzasadnić i wykazać zgodność z prawem Unii, a także niezbędny i proporcjonalny charakter krajowych przepisów, zaś jeśli się tego nie dokona, sprawia to samo w sobie, że krajowe przepisy naruszają prawo Unii?

- 12) Czy art. 56 TFUE w świetle również prawa do sprawiedliwego postępowania z art. 41 ust. 1, prawa do bycia wysłuchanym z art. 41 ust. 2 lit. a) oraz obowiązku uzasadnienia z art. 41 ust. 2 lit. c) Karty, a także klauzuli lojalnej współpracy z art. 4 TUE ust. 3 oraz autonomii instytucjonalnej i proceduralnej państw członkowskich należy interpretować w ten sposób, że wymogi takie nie są spełnione, jeżeli właściwy organ państwa członkowskiego nie powiadamia operatora gier hazardowych o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary zgodnie z prawem krajowym, ani nie zasięga potem, w toku postępowania administracyjnego, jego opinii na temat zgodności przepisów państwa członkowskiego z prawem Unii, oraz, bez podania w uzasadnieniu decyzji szczegółowego wyjaśnienia na temat tej zgodności i przemawiających za nią dowodów, wymierza, w postępowaniu jednoinstancyjnym, karę określaną jako kara administracyjna w prawie krajowym?
- 13) Czy zważywszy na treść art. 56 TFUE, art. 41 ust. 1 i ust. 2 lit. a) i c), art. 47 i art. 48 Karty, a także prawo do dysponowania skutecznymi mechanizmami kontroli sądowej i prawo do obrony, zapisane w tych postanowieniach, wymogi tych postanowień są spełnione, jeżeli operator gier hazardowych może po raz pierwszy i jedynie przed sądem krajowym zakwestionować zgodność przepisów krajowych z prawem Unii?
- 14) Czy art. 56 TFUE oraz obowiązek uzasadnienia i umotywowania przez państwa członkowskie ograniczenia swobody świadczenia usług można interpretować w ten sposób, że państwo członkowskie nie spełniło tego obowiązku, jeżeli ani w chwili wprowadzenia ograniczenia, ani w chwili badania nie była i nie jest dostępna właściwa ocena skutków, na której oparte są dotyczące porządku publicznego cele ograniczenia?
- 15) Czy w świetle określonych prawem ram dla ustalania wymiaru kary administracyjnej, którą można wymierzyć, charakteru zagrożonej karą działalności, a w szczególności stopnia, w jakim ta działalność oddziałuje na porządek publiczny i bezpieczeństwo publiczne, jak również represyjnego celu kary można uznać, na podstawie art. 47 i 48 Karty, że rozpatrywana kara administracyjna ma „charakter karny”? Czy ta okoliczność ma wpływ na odpowiedź, której należy udzielić na pytania prejudycjalne od jedenastego do czternastego?
- 16) Czy art. 56 TFUE należy interpretować w ten sposób, że jeżeli na podstawie odpowiedzi udzielonych na poprzednie pytania sąd rozpoznający spór stwierdzi niezgodność z prawem przepisów i ich stosowania, powinien także stwierdzić, że kara wymierzona na podstawie przepisów krajowych, które nie są zgodne z art. 56 TFUE, narusza prawo Unii?

**Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Amtsgerichts Aue,
Zweigstelle Stollberg (Niemcy) w dniu 10 stycznia 2017 r. – Thomas Hübner/LVM
Lebensversicherungs**

(Sprawa C-11/17)

(2017/C 112/26)

Język postępowania: niemiecki

Sąd odsyłający

Amtsgericht Aue, Zweigstelle Stollberg

Strony w postępowaniu głównym

Strona powodowa: Thomas Hübner

Strona pozwana: LVM Lebensversicherungs AG

Pytania prejudycjalne

- 1) Czy załącznik II lit. A dyrektywy Rady 92/96/EWG z dnia 10 listopada 1992 r. [w związku z] art. 15 ust. 1 akapit trzeci [dyrektywy 90/619/EWG] ⁽¹⁾ należy interpretować w taki sposób, że konsument jest przez cały łączny czas uiszczenia składek ubezpieczenia na życie i emerytalnego uprawniony do odstąpienia od umowy ubezpieczenia jeśli, nie wiedząc, wskutek udzielenia przez ubezpieczyciela błędnej informacji, o przysługującym mu prawie do odstąpienia od tej umowy, przez wiele lat uiszczał on na podstawie tej umowy składki ubezpieczenia na życie i emerytalnego?